

Järkyttävä linjaus Kelalta koskien toimeentulotukea

Kela on muuttanut ohjeistustaan ja perustoimeentulotukea ei heinäkuun alusta lähtien ole mahdollista saada rahoitusvastikkeen maksamiseen. Muutos perustuu korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisuun (KHO:2019:46, 9.4.2019). Julkisuudessa olleiden tietojen mukaan (Taloussanomat 14.6.) Kelan linjaus tarkoittaa vaikeuksia niille toimeentulo-ongelmista kärsiville, joiden taloyhtiöön on tulossa esimerkiksi putkiremontti.

Oikeusasiamiehen toimiston esittelijäneuvos Tapio Rädyn mukaan linjaus voi merkitä sitä, että hädän alla olevat ihmiset menettävät asuntonsa, jos taloyhtiöön on tulossa putkiremontti, jota he eivät pysty maksamaan. Jos taloyhtiössä taas on putkiremontti päällä, ei asunnosta saa sitä hintaa, jonka muuten saisi. Sitten ihmiset joutuvat asunnon myymisen jälkeen muuttamaan vuokra-asuntoon ja jos he ovat edelleen toimeentulotuen tarpeessa, asumismenot voivat nousta suuremmiksi kuin ne olisivat nykyisessä asunnossa.

Kelan kielteisen toimeentulotukipäätöksen jälkeen voi tietysti hakea täydentävää tai ehkäisevää toimeentulotukea omasta kunnasta, jos tilanne on se, että asunto uhkaa mennä muuten alta. Kunnat voivat kuitenkin ottaa saman linjauksen kuin Kela ja tämäkin tuki jää saamatta.

Kelan uusi ohjeistus on aiheuttanut suurta hätää toimeentulotuen saajissa ja se pitää ehdottomasti perua. Antti Rinteen hallituksen ohjelmassa todetaan, että perusturvan matala taso ja järjestelmän monimutkaisuus ovat kasvattaneet toimeentulotuen roolia. Etuusjärjestelmän monimutkaisuus liittyy usein eri etuuksien tai muiden tulolajien yhdistelmiin tai siirtymiin niiden välillä. Perusturvaa on kehitettävä sen tasoa heikentämättä. Lisäksi uudistuksissa on huolehdittava henkilötietosuojan toteutumisesta.

Hallitus lupaa ohjelmassaan, että toteutetaan toimeentulotuen kokonaisuudistus, jolla varmistetaan riittävä viimesijaisen toimeentulon turva ja sosiaalista tukea tarvitsevien ihmisten oikea-aikaiset palvelut. Tämä työ on saatettava alkuun mahdollisimman nopeasti.

Veikko Ruohonen
puheenjohtaja
Eläkkeensaajien Keskusliiton Varsinais-Suomen piiri